

Farnost buduje

Všichni v obci velehradské i její návštěvníci si už jistě stačili všimnout, že avízaná příprava areálu Velehradu na Jubileum 2013 už začala. Výběrové řízení na práce v bývalé sýpce a konírně a na zbudování nových WC na farní zahradě vedle Cyrilky vyhrála společnost OHL ŽS a.s. z Brna. Technický dozor stavby zajišťuje TZUS Praha s. p., pobočka Brno, Ing. Miroslav Procházka a Ing. Robert Lhotský.

Dlouho plánovaná rekonstrukce bývalých hospodářských budov konírny a sýpky byla zahájena v dubnu tohoto roku. Práce začaly odkrýváním a zesilováním základů a odvlhčováním obvodových konstrukcí. Následuje oprava střech, zejména výměna některých částí dřevěných konstrukcí a také rekonstrukce stropů. Do konce roku by měly být hotové všechny nosné konstrukce hrubé stavby a zahájeny vnitřní úpravy pro navrhované využití objektů (*cukrárna, knihkupectví, infocentrum, muzejní prostory*).

V květnu byla zahájena také novostavba provozního objektu - hygienického zázemí. Z důvodu silných dešťů však musely být zemní práce brzy přerušeny. Po čtrnáctidenní přestávce byly v základové rýze odhaleny pozůstatky historických staveb, a tak musela stavba znovu ustoupit, tentokrát archeologickému výzkumu. V současné době již práce znovu pokračují, s předpokládaným zprovozněním hygienického zařízení - WC na jaře příštího roku.

Uvedené práce jsou financovány na základě Rozhodnutí o poskytnutí dotace projektu CZ.1.06/5.1.00/01.05920 z Integrovaného operačního programu pro období 2007 - 2013, kde zprostředkujícím orgánem je Ministerstvo kultury České republiky, která byla podepsána na sklonku loňského roku zástupcem Ministerstva kultury ČR Prof. Václavem Riedlbauchem a velehradským farářem P. Petrem Přádkou SJ.

V rámci Projektu probíhá v současné době výběrové řízení na restaurátorské práce v hlavní lodi baziliky a opravu a restaurování varhanního nástroje, výběrové řízení na záchranný archeologický výzkum, na zpracování koncepce budoucí nové expozice v lapidáriu a v objektu konírny a sýpky a na pracovní pozici BOZ. Přípravují se podklady pro výběrové řízení na opravu a restaurování kostela Zjevení Páně (Cyrilka) a podklady na architektonické řešení ploch areálu baziliky Velehrad včetně vybudování kaplí národů (ambity). Všechny uvedené činnosti jsou pravidelně konzultovány s orgány státní památkové péče.

Výše uvedený výčet prací, po podpisu výše citovaného Rozhodnutí, posunul velehradský projekt z fáze přípravné do fáze realizační.

Pozornosti velehradanů jistě neunikl 21. duben 2010. Naši farnost tento den navštívil velvyslanec Norského království pan Jens Eikaas, aby byl osobně přítomen slavnostnímu zakončení restaurování

presbytáře a transeptu baziliky Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje. Přítomni byli i zástupci Zlínského kraje, Arcibiskupství olomouckého, starostové obcí Velehrad a Modrá, poslanec Plachý a další. Vysoce oceněným byl po prohlídce restaurované části baziliky okamžik, kdy mohli všichni usednout a pozorující nádhernu obnoveného prostoru se zaplouchat do nádherně provedených varhanních skladeb v podání Mgr. Jakuba Macka a pěveckého sboru Stojanova gymnázia pod vedením Mgr. MgA. Filip Macka. Spočínutí v bazilice bylo zakončeno díkyvzdáním Bohu a dobrodincům krátkou pobožností. Fotografie z této návštěvy můžete vidět na www.farnostvelehrad.cz v záložce Fotogalerie. V upomínku na tuto slavnost farnost vydala knihu s názvem „Sic servasse iuvat“, kterou je možné si zakoupit v sakristii baziliky. Průběh restaurátorských prací byl monitorován profesionální kamerou Filmových ateliérů Zlín. Výsledné DVD je taktéž k dispozici k odkoupení v sakristii baziliky.

Farnost Velehrad je nositelem dalších dvou projektů, které jsou financovány z Operačního programu přeshraniční spolupráce Slovenská republika - Česká republika 2007 - 2013.

U obou Projektů je předkladatelem i vedoucím partnerem projektu ŘKF Velehrad, hlavním přeshraničním partnerem je ŘK farnost u kostela Nejsvětější Trojice v Trnavě (*Dom Společnosti Ježíšovej*), jednoho z nejstarších měst Slovenské republiky. Projekt obou farností nese název „Velehrad - Trnava - společně kořeny jezuitské kultury a vzdělanosti“.

Cílem tohoto projektu je u nás nejen zahájení oprav prostor pod bazilikou - lapidária a křížové chodby (*v Trnavě oprava a rekonstrukce vnějšího pláště kostela*), ale především hodnotné doprovodné kulturně-vzdělávací programy, které se konají střídavě u nás na Velehradě a v Trnavě. (*Dokladem toho je v bazilice právě probíhající výstava fotografií dokumentující současné práce na trnavském kostele*).

V lapidáriu pod velehradskou bazilikou se pracuje pod bedlivým dohledem památkářů a archeologů. Za zmínku se stojí zmínit alespoň o nález hrobů či původního gotického kanálu. Práce jsou nesmírně náročné, vzhledem k úzkému a nízkému prostoru probíhá většina prací ručně, bez použití jakékoliv mechanizace.

Po odhalení původního nástupu do baziliky byly provedeny nákladné izolace včetně odvodnění, jejichž rozsah dostal výrazných změn oproti původnímu projektu, a to zejména v použitých technologiích i způsobu provedení. Celý prostor byl geodeticky zaměřen. Pracovníci Archaia Olomouc, provádějící záchranný archeologický výzkum, zpracovali obsáhlou nálezovou zprávu, která mapuje tuto nejstarší část baziliky a která je po očištění, zakonzervování a provedení technicky velmi náročných izolací a sana-

ci, opět zahrnuta zeminou. Finální venkovní povrch před vstupem do baziliky, který je dnes ohraničen a provizorně ochráněn, bude řešen v rámci architektonického řešení ploch areálu baziliky Velehrad, předpoklad: v roce 2012.

Uvnitř v lapidáriu se postupně odkrývá drenážní systém, po částech je opravován a zprovožňován tak, aby sloužil svému původnímu účelu. Po obvodu Křížové chodby se šetrně odbourávají přizděné sokly, pozůstatky předchozí expozice, na kterých byly vystaveny kamenné artefakty. Tyto jsou sejmuty a uloženy pod bazilikou. Jsou demontovány zastaralé elektroinstalace a trubky ústředního topení, které byly umístěny na stropech. Bylo zahájeno čištění povrchů stěn i stropů. Postupně se připravují montážní práce spojené s rozvody silnoproudých a slaboproudých rozvodů. Za zmínku stojí, že byl vypracován stavebně-historický průzkum původní kapitulní síně.

V rámci téhož Operačního programu přeshraniční spolupráce Slovenská republika - Česká republika 2007 - 2013 probíhá další projekt pod obdobným názvem: „Velehrad - Trnava - společně kořeny jezuitské kultury a vzdělanosti - II. etapa“, vedoucím partnerem je ŘKF Velehrad, hlavním přhraničním partnerem je slovenská komunita jezuitů v Trnavě.

I tento projekt je provázen bohatým kulturním a vzdělávacím programem, jehož obsah je na webových stránkách farnosti Velehrad (*zde naleznete rovněž obsah aktivit projektu předchozího*).

Cílem velehradského projektu je rekonstrukce

silnoproudých rozvodů včetně nového osvětlení baziliky, na slovenské straně dokončení náročné opravy a rekonstrukce venkovního pláště trnavského jezuitského kostela Nejsvětější Trojice.

Tento projekt byl zahájen na sklonku loňského roku, přesto první část rekonstrukce silnoproudých rozvodů včetně osvětlení - v presbytáři - byla ukončena v dubnu. Nové osvětlení presbytáře umocňuje silný prožitek při slavení liturgie či poslechu varhanní hudby.

Nyní jsou práce soustředěny v hlavní lodi a v postranních lodích baziliky, následovat bude Královská kaple a kaple Matky jednoty.

Významným partnerem všech výše uvedených projektů je Zlínský kraj, který převzal finanční spoluúčast žadatele za farnost - mimo projekt IOP, který je v plné výši financován ze Státního rozpočtu (15%) a z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj (85%). Za to patří velké poděkování. Neméně velké poděkování patří ovšem našim dárcům a těm, kteří přispívají do našich sbírek, protože farnost musí ze svého hradit všechny přípravy a nutné doprovodné kroky. A to nejsou položky malé. Kdo byste nám chtěli finančně pomoci, můžete tak učinit i složenkou, kterou najdete v naší bazilice. Bankovní spojení najdete na www.farnostvelehrad.cz v záložce Kontakt.

Všem přeji radostné prožívání velehradské poutní slavnosti a hezky prožitou dovolenou a celé prázdniny.

P. Petr Přádka SJ, farář

Velvyslanec Norského království pan Jens Eikaas

